

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/29
KARAR NO : 2021/152
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı emrinde temizlik işçisi olarak çalıştıran davacının, kalfalık belgesinin iptali konularak unvanının değiştirilmesi istemiyle yaptığı başvurusunun reddi üzerine anılan iptalin iptali istemiyle açılan davanın ADL YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.K.
Vekili : Av. M.G.
Davalı : Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : Av. .O.G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin sürekli işçi kadrosunda davalı Üniversite bünyesinde Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı yemekhanesinde temizlik işçisi olarak görev yaptırmı; Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen kursa katılarak başarılı olduktan sonra davacıya açılış alanında kalfalık belgesi verildiğini ve teknik olarak açılış yardımcısı sıfatını kazandığını; kalfalık belgesinin iptali konularak unvanının değiştirilmesinin talep edildiğini; yapılan başvurunun 23/12/2019 tarih ve 429758 sayılı iptal ile reddedildiğini; bir kısım işçilerin kadroya geçtikten sonra açılış, açılış yardımcısı ve berber kadrosuna geçişlerinin sağlandığını ileri sürerek, davalı idarenin etiklik ilkesine aykırı iptal yaptığı nedeniyle, iptalin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYU MAZLIK MAHKEMESİNİN KARARINA İLAK OLUNAN YURTDIŞI YARGI SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Sivas İdare Mahkemesinin 22/01/2020 tarihli ve E.2020/70, K.2020/27 sayılı dosyasında, işçi-i veren arasında ortaya çıkan uyu mazlık kapsamında kaldırılan davanın görüm ve çözümünde 4857 sayılı Kanun ve 5521 sayılı Kanun uyarınca Mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna ulaşıldığı gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Sivas 1. Mahkemesinin 11/11/2020 tarihli ve E.2020/119, K.2020/450 sayılı dosyasında**, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesine göre iptal davalarının; dari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biriyle hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar oldu u; davacının talebinin de kamu tüzel ki ili ine haiz idare olan Cumhuriyet Üniversitesince verilen idari i lemin iptali talebi oldu undan ancak idari yargıda açılacak iptal davasının konusu olabilece i gerekçesiyle 6100 sayılı HMK'nın 114/1 -b maddesine göre dava artı olan "*yargı yolunun caiz olmaması*" nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmi , bu karar kesinle mi tir.

5. Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmi olan görevsizlik kararları nedeniyle olu tu unu ileri sürdü ü olumsuz görev uyu mazlı nın giderilmesi istemiyle ba vuruda bulunmu tur.

III. LG L HUKUK

6. Anayasanın 128. maddesi öyledir:

“Devletin, kamu iktisadi te ebbüsleri ve di er kamu tüzelki ilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdi i asli ve sürekli görevler, memurlar ve di er kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve di er kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve di er özlük i leri kanunla düzenlenir...”

7. 24/12/2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 127. maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Geçici 23. maddesi öyledir:

"5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri (M T Müste arlı tı hariç) ile bunlara ba lı döner sermayeli kurulu lar, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı listede yer alan idarelerin merkez ve ta ra te kilatlarında; ödemeleri merkezi yönetim., sosyal güvenlik kurumu, fon, kefalet sandı ı, yatırım izleme ve koordinasyon ba kanlı ı, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlü ü bütçelerinden veya döner sermaye bütçelerinden, anılan liste kapsamındaki di er idareler için ise kendi bütçelerinden kar ılanan 4734 sayılı kanun ve di er mevzuattaki hükümler uyarınca personel çalı tırılmasına dayalı hizmet alım sözleşle meleri kapsamında yükleniciler tarafından 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalı tırılmakta olanlar;

a)657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen artıları ta imak,

b)Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, ya lılık veya malullük aylı ı almaya hak kazanmamı olmak,

c)Bu kapsamda çalı tırılmalarına ili kin olarak açtıkları davalardan ve/veya icra takiplerinden feragat edece ine dair yazılı beyanda bulunmak,

ç) En son çalı tı ı idare ile daha önce kamu kurum ve kurulu larında alt i veren i çisi olarak çalı tı ı i sözleşle melerinden dolayı bu madde ile tanınan haklar kar ılı nda herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunmayaca nı ve bu haklarından feragat etti ine dair yazılı bir sulh sözleşle mesi yapmayı kabul etti ini yazılı olarak beyan etmek, kaydıyla, bu fıkranın yürürlü e girdi i tarihten itibaren on gün içinde idaresinin hizmet alım sözleşle mesinin yapıldı ı birimine, sürekli i çi kadrolarında istihdam edilmek üzere yazılı olarak ba vurabilirler. Ba vuranların artıları ta ıyıp ta imadıklarının tespiti, bu tespite itirazların karara ba lanması, artıları ta ıyanların idarelerince belirlenen usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü ya da uygulamalı sınava alınması, sınav sonuçlarına itirazların karara ba lanması ve sınavda ba arılı olanların kadroya geçirilmesine ili kin

süreç bu fıkranın yürürlü e girdi i tarihten itibaren doksan gün içinde idarelerince sonuçlandırılır. ” hükmü ile Kamu Kurumlarında çalı an ta eron i çilerin kadroya alınmasına ili kin düzenleme yapılmı , kapsamı ve artları belirlenmi tir.

8. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun " *stihdam ekileri*" ba lıklı 4. maddesi öyledir:

"(De i ik: 30/5/1974 - KHK-12; De i tirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.)

Kamu hizmetleri; memurlar, sözle meli personel, geçici personel ve i çiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kurulu biçimine bakılmaksızın, Devlet ve di er kamu tüzel ki iliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dı ndaki kurumlarda genel politika tespiti, ara tırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi i lerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

B) Sözle meli personel:

Kalkınma planı, yıllık program ve i programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, i letilmesi ve i lerli i için art olan, zaruri ve istisnai hallerde münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici i lerde, Cumhurba kanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yıla sınırlı olarak sözle me ile çalı tırılmasına karar verilen ve i çi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

(Mülga ikinci paragraf: 4/4/2007 - 5620/4 md.)

Ancak, yabancı uyrukluların; tarihi belge ve eski harflerle yazılmış ar iv kayıtlarını de erlendirenlerin mütercimlerin; tercümanların; Millî E itim Bakanlığı nda norm kadro sonucu ortaya çıkan ö retmen ihtiyacının kadrolu ö retmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde ö retmenlerin; dava adedinin azlı ı nedeni ile kadrolu avukat istihdamının gerekli olmadığı yerlerde avukatlarını, (...)(2) kadrolu istihdamın mümkün olmadığı hallerde tabip veya uzman tabiplerin; Adli Tıp Müessesesi uzmanlarının; Devlet Konservatuvarları sanatçı ö retim üyelerinin; stanbul Belediyesi Konservatuvarı sanatçılarının; bu Ka-nu-na tâbi ka-mu ida-re-le-rin-de ve dı kurulu larda belirli bazı hizmetlerde çalı tırılacak personelin de zorunlu hallerde sözle me ile istihdamları caizdir.

(Ek paragraf: 4/4/2007 - 5620/4 md.) Sözle meli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek i sonu tazminatı miktarı, kullanılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, sözle me hükümlerine uyulmaması hallerindeki müeyyideler, sözle me fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözle me esas ve usulleri Cumhurba kanınca belirlenir. (Ek cümle: 25/6/2009 - 5917/47 md.) Bu ekilde istihdam edilenler, hizmet sözle mesi esaslarına aykırı hareket etmesi nedeniyle kurumlarınca sözle melerinin feshedilmesi veya sözle me dönemi içerisinde Cumhurba kanı kararı ile belirlenen istisnalar hariç sözle meyi tek taraflı feshetmeleri halinde, fesih tarihinden itibaren bir yıl geçmedikçe kurumların sözle meli personel pozisyonlarında istihdam edilemezler.

(Ek paragraf: 20/11/2017-KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.) Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet oldu una Cumhurba kanınca karar verilen görevlerde (...)(1) sözle me ile çalı tırılanlar da bu fıkra kapsamında istihdam edilebilir.

(Ek paragraf: 20/11/2017-KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.) Özelle tirme uygulamaları sebebiyle i akileri kamu veya özel sektör i verenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelle tirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında di er kamu kurum ve kurulu larına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında ya lılık veya malullük aylı ı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edileceklerin sayısı, ö renim durumlarına göre çalı ma artları ve bunlara ödenecek ücretler ile di er hususlar Cumhurba kanınca belirlenir.

(Ek fıkra: 5/7/1991 - KHK-433/1 md.; Mülga: 27/12/1991 - KHK-475/11 md.)

C) (Mülga: 20/11/2017 - KHK-696/17 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/17 md.)

D) çiler:

(De i ik birinci cümle: 4/4/2007 - 5620/4 md.) (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler di nda kalan ve ilgili mevzuatı gere ince tahsis edilen sürekli i çi kadrolarında belirsiz süreli i sözle meleriyle çalı tırılan sürekli i çiler ile mevsimlik veya kampanya i lerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici i pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli i sözle meleriyle çalı tırılan geçici i çilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyu mazlı ı do du u, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yöntemine uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin i lemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan görev uyu mazlı mın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

10. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

11. Dava, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde Sa lık Kültür ve Spor Daire Ba kanlı ı emrinde temizlik i çisi olarak çalı an davacının kalfalık belgesinin i leme konularak unvanının de i tirilmesi istemiyle yaptı ı ba vurusunun 23/12/2019 tarihli ve 429758 sayılı i lem ile reddi üzerine anılan i lemin iptali istemiyle açılmı tır.

12. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 696 sayılı KHK'nın 127 maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23. maddesine istinaden sürekli i çi kadrosuna geçirildi i, halen Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde Sa lık Kültür ve spor Daire Ba kanlı ı emrinde temizlik i çisi olarak çalı tı ı, davacının 24/10/2019 ve 2019/538 sayılı kalfalık belgesi sahibi oldu u ve 13/11/2019 ve 10/12/2019 tarihli dilekçeler ile almı oldu u kalfalık belgesinin i leme konularak unvanının de i tirilmesinin talep edildi i, yapılan ba vurunun reddi üzerine anılan i lemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

13. Bu duruma göre, davalı dare ile davacı arasındaki hukuki ili ki Kanunu'na tabi hizmet sözleşme dayalı olarak kurulmu bir i hukuku ili kisi niteli ini ta ıdı ndan, davacının isteminin reddedilmesine ili kin dava konusu i lemin, idarenin yetkili organı tarafından i veren sıfatıyla tesis edilmi bir özel hukuk i lemi oldu u açıktır.

14. Aksine bir dü ünçe, i verenin salt bir kamu kurulu u olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tüm yazılı irade beyanlarının idari i lem niteli inde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyu mazlıkların da idari yargı

denetimine tabi kılınması sonucunu do urur.

15. Belirtilen tüm bu hususlara göre ve 5521 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi ile, Kanunu'na göre i çi sayılan kimselerle i veren veya i veren vekilleri arasında i akdinden veya Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından do an hukuk uyu mazlıklarının çözülmesiyle Mahkemelerinin görevli kılınmı olması; daha sonra yürürlü e giren 7306 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesi ile de 4857 sayılı Kanunu'na veya 11/01/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun kinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i ili kisi nedeniyle sözleşme meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına Mahkemelerinin bakacak olması kar ısında, i çi olan davacı ile i vereni arasında i akdinden do an davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdi inden, Sivas 1. Mahkemesinin 11/11/2020 tarihli ve E.2020/119, K.2020/450 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Sivas 1. Mahkemesinin 11/11/2020 tarihli ve E.2020/119, K.2020/450 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN